

ZPRAVODAJ

Leden 2025

Rozvoji dobrovolnictví v Česku pomůže nová koncepce

Vláda dne, 8. ledna 2025, schválila Koncepci rozvoje dobrovolnictví do roku 2030. Jedná se o historicky první strategický dokument, který pomůže komplexně rozvíjet dobrovolnictví v České republice. Podle dat Českého statistického úřadu se v roce 2023 do dobrovolnictví zapojilo přes 1,6 milionu obyvatel ČR.

Koncepci rozvoje dobrovolnictví v České republice do roku 2030 připravilo Ministerstvo vnitra za účelem rozvoje dobrovolnictví na státní, krajské i místní úrovni. Dobrovolníci dnes v České republice působí v mnoha typech důležitých služeb zajišťovaných státem, krajem nebo obcemi. Zejména v oblastech práce s dětmi, seniory, nemocnými a osobami se zdravotním postižením se dobrovolnické aktivity velmi osvědčily.

„Bez dobrovolníků si nelze pomoc potřebným často již ani představit. Přesvědčili jsme se o tom i při řadě mimořádných událostí, ať už šlo o povodně, pandemii covid-19 nebo uprchlickou vlnu po napadení Ukrajiny. Dobrovolníci jsou ale důležití i v oblastech, jako je sport, kultura nebo péče o životní prostředí,“ řekl ministr vnitra Vít Rakušan s tím, že prostředky vložené do dobrovolnictví se díky činnosti dobrovolníků násobně vrací zpět, a proto je nutné dobrovolnictví ze všech úrovní podporovat.

Materiál se opírá o data ze statisticko-sociologického šetření. Podle Českého statistického úřadu se do dobrovolnictví v roce 2023 zapojilo 1,66 mil. obyvatel ČR ve věku 15 a více let. Dobrovolníci odvedli v rámci své činnosti 213 439 320 hodin/rok, což odpovídá částce převyšující 47 mld. Kč.

Koncepce rozvoje dobrovolnictví je rozdělena do čtyř tematických oblastí, které se naplňují prostřednictvím 14 specifických cílů. Koncepce tak cílí na rozvoj dobrovolnické infrastruktury pro zlepšení managementu dobrovolnictví, zvýšení motivace a podpory dobrovolníků a dobrovolnických organizací ze strany resortů, vzdělávání dobrovolníků a profesionalizace managementu dobrovolnictví a propagace dobrovolnictví v ČR na národní, regionální i lokální úrovni.

Plnění bude realizováno akčními plány (na léta 2025–2027 a 2028–2030), ve kterých budou jednotlivé specifické cíle rozpracovány konkrétněji do jednotlivých opatření a úkolů dle jejich oborové gesce. Na implementaci bude dohlížet Rada dobrovolnictví, kde budou kromě Ministerstva

vnitřní zastoupení i další ústřední orgány státní správy, samosprávy, dobrovolnické organizace, dobrovolnická centra a organizace pracující s dobrovolníky.

S koncepcí souvisí i nové finanční prostředky ve výši 7 mil. Kč ročně z rozpočtu Ministerstva vnitra na dotační program na systémovou podporu regionálních dobrovolnických center jako jednoho z páteřních nositelů koncepce a rozvoje dobrovolnictví.

Zajímavost

www.helpnet.cz

Dva doporučené postupy MPSV

Pro „vaše“ sociální služby

Nabyly účinnosti 1. ledna 2025 a týkají se agenturního zaměstnávání pracovníků v sociálních službách a práce se sexualitou v sociálních službách.

Doporučené postupy jsou určeny pro potřeby poskytovatelů sociálních služeb, agentur práce, krajských úřadů a inspekce sociálních služeb.

- [DP č. 4-2024 k agenturnímu zaměstnávání \(161,66 kB\)](#)
- [DP č. 5-2024 pro práci se sexualitou \(602,21 kB\)](#)

Vzdělávání a zaměstnání lidí s postižením jsou hlavní priority, kterým se bude tento rok věnovat poradní orgán ombudsmana

Poradní orgán veřejného ochránce práv pro oblast ochrany práv osob se zdravotním postižením si pro rok 2025 stanovil dvě klíčové priority – podporu kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí s postižením a podporu zaměstnávání na otevřeném trhu práce. Lidé s postižením často pracují na chráněném trhu práce, například v chráněných dílnách. Chráněný trh plní svou důležitou roli, ale v ideálním případě by měl sloužit spíše jako přestupní stanice, která lidem s postižením usnadní přechod na otevřený trh práce, který je cílem. Stejně jako poradní orgán se ombudsman v roce 2025 bude v oblasti ochrany práv lidí s postižením věnovat tématům vzdělávání a zaměstnávání. Mezi jeho priority budou patřit také deinstitucionalizace, rovnost před zákonem a podpora participace lidí s postižením.

Aby lidé s postižením mohli plně využít své schopnosti na otevřeném trhu práce, je zásadní mít již od počátku kvalitně nastavený systém inkluzivního vzdělávání, který je na tuto budoucnost připraví. „Názory poradního orgánu, zkušenosti a podněty jsou pro činnost naší Kanceláře velmi důležité. Témata, která si vzal poradní orgán jako prioritu pro rok 2025, spolu úzce souvisejí. Bez přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání, které respektuje potřeby jednotlivců, nemohou lidé s postižením dosáhnout plnohodnotného uplatnění na otevřeném trhu práce,“ uvedl zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Mezi další priority zařadil poradní orgán dostupnost sociálních a zdravotních služeb pro lidi s postižením, bezbariérovost a přístupnost informací. Za důležitý označil rovněž celkový mediální obraz a prezentaci potřeb lidí s postižením, protože způsob nahlížení společnosti na ně má velké dopady na jejich každodenní život.

Součástí prosincového jednání orgánu byla také bilance a shrnutí aktivit za rok 2024. Poradní orgán se sešel celkem čtyřikrát. Projednával mimo jiné digitální přístupnost, finanční zabezpečení lidí s postižením, proměnu sociálních služeb a změny školského zákona, o nichž budou v dohledné době rozhodovat poslanci.

Poradní orgán veřejného ochránce práv pro oblast ochrany práv osob se zdravotním postižením zajišťuje zapojení lidí s postižením do monitorování dodržování práv vyplývajících z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. Poradní orgán předkládá systémová témata v oblasti ochrany práv lidí s postižením, poskytuje konzultace a praktické informace a zaujímá stanoviska k strategickým dokumentům ombudsmana týkajících se práv lidí s postižením. Poradní orgán ombudsmanovi také zprostředkovává podněty od lidí s postižením nebo od organizací hájících jejich práva a zajišťuje informovanost o činnosti ombudsmana v oblasti monitorování podle Úmluvy.

Nová éra parasportu: MPSV zřídí specializované resortní centrum pro profesionální sportovce s handicapem

Parasport v České republice se posouvá na novou úroveň. Pod MPSV vznikne specializované resortní sportovní centrum, které umožní systematickou profesionalizaci vrcholových sportovců s handicapem. Nové centrum nabídne organizační, personální i finanční zázemí, čímž zajistí lepší podmínky pro přípravu současných i budoucích paralympioniků. Centrum by mělo zahájit svou činnost v první polovině letošního roku.

„Podpora všech sportovců ze strany státu je důležitá. Díky spolupráci vlády, Národní sportovní agentury a paralympijského výboru tak vyrovnáváme podmínky všech profesionálních sportovců. Na příkladu letošní úspěšné paralympiády jsme viděli, jak se stávají vzory a motivují ostatní. Chceme, ať mají odpovídající podmínky,“ řekl předseda vlády Petr Fiala (ODS).

„V Česku sportuje přibližně 5 300 registrovaných sportovců s handicapem a na paralympijských hrách naši zemi historicky reprezentovaly stovky paralympioniků, kteří získali desítky medailí. Přesto se těmto vrcholovým parasportovcům dosud nedostává podpory, která by byla srovnatelná s podporou poskytovanou reprezentačním sportovcům bez handicapu,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Stát poskytuje přímou podporu reprezentačním sportovcům a jejich přípravě prostřednictvím resortních sportovních center. V současnosti již určité formy podpory parasportovců existují, avšak pouze v omezeném rozsahu a nesystematicky rozdělené mezi tři resortní sportovní centra pod Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Sjednocení podpory parasportů do jednoho specializovaného resortního sportovního centra představuje nejefektivnější způsob, jak zajistit odpovídající kvalitu přípravy a podpory reprezentačních parasportovců, zejména současných a budoucích paralympioniků. Z jednání se zástupci Českého paralympijského výboru vyplynulo, že nejvhodnějším ministerstvem pro vytvoření takového centra je právě MPSV.

„Vrcholoví parasportovci reprezentují naši zemi ve svých disciplínách, a aby si udrželi konkurenceschopnost na mezinárodní úrovni, je nezbytné zajistit jejich systematickou profesionalizaci. Na světové sportovní scéně dnes totiž ve vrcholovém parasportu působí převážně profesionální sportovci,“ doplnil ministr Jurečka.

Resortní sportovní centrum při MPSV bude zřízeno jako organizační složka státu. Jeho cílovou skupinou budou výkonnostní parasportovci, přičemž zaměstnanecké úvazky by měly zahrnovat vyšší desítky aktivních sportovců. V současnosti probíhají diskuze o organizačních otázkách, včetně detailního nastavení podmínek pro zařazení do centra. Spuštění centra je plánováno na první polovinu letošního roku.

„Resortní centrum je obrovským krokem k profesionalizaci parasportu. Když jsem před třemi lety nastupoval do vedení výboru, právě tohle bylo naším snem. Jsem neskutečně rád, že se už brzy stane realitou,“ raduje se Zbyněk Sýkora, předseda Českého paralympijského výboru.

„Skvělé je i to, že parasportovní resortní centrum vzniká zkraje čtyřletého paralympijského cyklu. Pevně věřím, že první výsledky podpory parasportovců uvidíme už na Hrách v Los Angeles v roce 2028,“ dodal Sýkora.

„Národní sportovní agentura s nadšením vítá zřízení nového resortního centra pro handicapované sportovce. Jde o velmi významný krok v oblasti podpory parasportu, který navazuje na dlouhodobou snahu zástupců Českého paralympijského výboru ukázat, že sport je jen jeden. Za to patří předsedovi ČPV Zbyňku Sýkorovi a jeho týmu obrovské uznání a poděkování. Velmi oceňujeme také aktivní přístup MPSV, které tímto vítáme do skupiny státních institucí podílejících se na financování sportu,“ přiblížil Ondřej Šebek, předseda NSA.

„Jsem moc rád, že se na zdolání tohoto milníku mohla podílet Národní sportovní agentura, která díky navýšení svého rozpočtu pro rok 2025 navýšila dotační podporu všem segmentům sportu, včetně sportu handicapovaných, a to jak formou podpory ČPV, tak i přímého financování sportovních klubů zajišťujících přípravu handicapovaných sportovců. Jsme přesvědčeni, že podpora vrcholových handicapovaných sportovců umožní zkvalitnění jejich přípravy na vrcholné mezinárodní akce, jako jsou paralympijské či deaflympijské hry. Zároveň umožní jejich silnější zapojení do společnosti, díky čemuž budou moci svým přístupem motivovat další handicapované k aktivnímu životu,“ doplnil Šebek.

www.helpnet.cz

Ještě několik webinářů pro podporu osamostatňování dětí a mládeže s handicapem

Další z bezplatných webinářů projektu "Já to zvládnu!", které jsou určeny rodičům dětí s handicapem.

Cílem těchto online besed je podpořit rodiče v přípravě svého dítěte s handicapem na samostatný život v dospělosti, aby mohlo žít spokojeně a naplno a nebylo závislé na výlučné péči rodičů do vysokého věku, což s sebou nese řadu rizik. Zapojenými organizacemi jsou AGAPO, o.p.s., Centrum Kociánka, Domov pro mne, z.s. a Rytmus - od klienta k občanovi, z.ú.

O své zkušenosti se podělí rodiče, kteří mají již dospělé děti s handicapem, sami dospívající se znevýhodněním, vhléd a teoretickou oporu nabídnou lektori, kteří se pohybují v sociálních službách. Tato forma umožní rodičům nahlédnout do reálných situací a inspiruje je k nalezení řešení pro vlastní rodiny.

Přihlásit se můžete na tomto odkazu <https://www.centrumkocianka.cz/ja-to-zvladnu/>

První technologie svého druhu na světě mění paliativní péči pro děti

A nejen paliativní péči.

Technologie, která přináší průlom v paliativní péči, vznikla v Praze. SERENITY, první plně interaktivní 3D prostředí ovládané pohybem očí a hlavy, umožňuje pacientům v paliativní péči ponořit se do hyperrealistických přírodních scén a prožívat nové podněty bez nutnosti VR headsetů. Tuto přelomovou metodu využívá nezisková organizace Smiling Crocodile ve svém centru pro děti s těžkým kombinovaným postižením.

Za projektem stojí bývalý hollywoodský specialista na vizuální efekty, který pracoval na filmech jako Terminator, Star Trek či Wonder Woman.

„Chtěli jsme využít filmové technologie nejen pro zábavu, ale pro zlepšení kvality života těch nejzranitelnějších. Naším cílem je ukázat, že moderní technologie mohou nejen obohatit audiovizuální svět, ale také výrazně zkvalitnit péči o pacienty, kteří čelí nejtěžším zdravotním výzvám. SERENITY propojuje špičkové vizuální efekty s terapeutickou funkcí, čímž otevírá nové možnosti pro paliativní péči a smyslovou terapii,“ říká Lukáš Herrmann, hlavní vývojář projektu ze společnosti NABERIUS.

Virtuální realita nestačila – hledali jsme lepší řešení

Přestože se VR v posledních letech rozvíjí, její nevýhody ji činí nevhodnou pro paliativní péči. Těžké helmy, mořská nemoc a nutnost přesného nastavení optiky bránily jejímu využití u pacientů s omezenou hybností. SERENITY je první interaktivní 3D prostředí, které tyto problémy eliminuje. Umožňuje pacientům pohyb ve virtuálním světě bez nutnosti nosit jakékoliv zařízení.

„Virtuální realita je skvělá technologie, ale když ji chcete využít pro paliativní péči, zjistíte, že její limity jsou neřešitelné. SERENITY jsme postavili od nuly s důrazem na pohodlí pacientů,“ říká vývojář.

Technologie umožňuje uživatelům procházet přírodním prostředím pouhým pohybem hlavy a očí. Díky hyperrealistickému zpracování mají pacienti pocit, že jsou skutečně součástí jiného světa. Mohou sledovat slony, pohybovat se v džungli nebo prozkoumávat horské scenérie.

Individuální terapeutický svět řízený umělou inteligencí

SERENITY se od klasické VR liší nejen absencí headsetu, ale také plně personalizovaným přístupem. Každý pacient si vytváří vlastní cestu – zvířata a přírodní prvky se dynamicky mění, což znamená, že se pokaždé setkají s jiným prostředím a musí se vydat novými cestami.

V budoucnu vývojáři plánují využít umělou inteligenci k tomu, aby se prostředí přizpůsobovalo nejen fyzickým možnostem uživatelů, ale i jejich emočnímu stavu.

„Představte si, že se dítě cítí úzkostně – systém to rozpozná a naservíruje mu klidnější scénu. Nebo naopak, pokud chce objevovat, nabídne mu nová místa k prozkoumání,“ dodává hlavní vývojář.

Další fází je také zvýšení rozlišení 4x, což posune vizuální věrnost na úroveň špičkových CGI efektů.

Technologie, která pomáhá zvládat bolest

Vedle emocionálního a smyslového přínosu SERENITY prokazatelně pomáhá dětem zvládat chronickou bolest. Odborníci na léčbu bolesti potvrzují, že vizuální a interaktivní stimulace dokáže odvést pozornost od bolesti a snížit stres.

„Dítě, které trpí dlouhodobou bolestí, může být díky SERENITY alespoň na chvíli jinde – místo nemocničního pokoje je obklopeno přírodou, která ho uklidňuje a stimuluje. Děti, které využívají tuto technologii, jsou klidnější, lépe reagují na podněty a prokazují větší schopnost interakce se svým okolím,“ říká Dagmar Herrmannová z neziskové organizace Smiling Crocodile.

Smiling Crocodile využívá SERENITY od prosince 2024

Technologie byla nasazena v neziskové organizaci Smiling Crocodile, která poskytuje komplexní péči dětem s těžkým kombinovaným postižením. V současnosti ji využívá 31 dětí, které mají možnost poprvé v životě cestovat prostorem, učit se novým podnětům a rozvíjet kognitivní schopnosti.

SERENITY je nyní zaměřeno na paliativní péči, ale odborníci vidí široké možnosti využití:

- Terapie pro pacienty s chronickou bolestí
- Podpora seniorů a lidí s omezenou hybností
- Pomoc dětem s poruchami autistického spektra

„Vidíme obrovský potenciál nejen pro paliativní péči, ale i pro pacienty, kteří potřebují nový způsob interakce se světem. SERENITY ukazuje, jak technologie mohou humanizovat medicínu,“ uzavírá Dagmar Herrmannová, zakladatelka Smiling Crocodile.

O Smiling Crocodile

Smiling Crocodile je obecně prospěšná společnost, nestátní nezisková organizace, která podporuje děti s tím nejtěžším kombinovaným postižením a jejich rodiny. Provozuje unikátní moderní centrum v Praze – Štěrboholech, kde poskytuje komplexní služby této specifické skupině dětí, které mají závažné smyslové, tělesné i zdravotní postižení zároveň. Pod jednou střechou jim nabízí vzdělávání, odborné rehabilitace a terapie, prvky rané péče a paliativní péči a podporu dětem i jejich rodinám.

Více informací o projektu naleznete na www.smilingcrocodile.cz.

Redakční rada:

Bc. Daniela Jeníčková, d.jenickova@arpzpd.cz

Vydává Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s.

Karlínské nám. 12

186 03 Praha 8 – Karlín

(pro vlastní potřebu)

e-mail: asociace@arpzpd.cz <http://www.arpzpd.cz>